

SLAGALICA MOG ŽIVOTA

LUSI DILON

Prevela
Vesna Stojković

■ Laguna ■

Naslov originala

Lucy Dillon

A HUNDRED PIECES OF ME

Copyright © Lucy Dillon 2014

Translation copyright © 2018 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Za Patrišu Ratlidž,
koja mi je uvek inspiracija, sada više nego ikada.*

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

Prolog

PREDMET: crvena marama od kašmira

Longhempton, jun 2008.

Džina čvrsto omota maramu oko zgloba šake kao zavoj. To je grimizna marama od kašmira koju je pre dva dana kupila kad se vraćala kući, boje karmina, otrovanih jabuka i opasnosti. Za nešto što je toliko koštalo, nije se mnogo premišljala da li da je kupi: bilo joj je hladno, oduvek je želela veliku divnu maramu od kašmira, a glas razuma koji ju je obično opominjao na račun za gas ili porez utihnuo je i Džina je u tišini čula sopstveni glas kako je glasno pita: *Što da ne?*

Od pitanja „Što da ne?“ Džini se uvek zavrti u glavi. Ona nije od onih koji se pitaju „što da ne?“. Ali cele ove nedelje kao da juri nizbrdo na sankama, naglo skrećući i izvrđavajući, dok šok za šokom prolazi pored nje. Nije ni primetila cenu na marami.

Još je iznenađena njenom jarkom bojom. Džina obično ne voli crveno – njena kuća i garderoba su u umirujućim morskoplavim i škrljac-sivim nijansama – ali nešto u toj upadljivoj crvenoj boji njoj deluje kako treba. Deluje živo naspram njene blede kože, nekako španski naspram tamne

kovrdžave kose i smeđih očiju. Ova crvena je upadljiva i jasna, privlači pažnju, ističe je naspram sivila grada.

Džinina raskošna marama jedina ukazuje na to zašto ona i Stjuart sede ovde. Crvena crta koju nazire krajičkom oka šapuće joj da je sad trenutak da se počasti. Sad je možda poslednja šansa za to.

Još jednom brzo pogleda u Stjuarta, da vidi da li je primetio maramu. Nije. Mršteći se gleda neke beleške koje je napravio za današnji konzilijum: sedeo je u krevetu do dva ujutro za laptopom, dok se ona pretvarala da spava, a zelenkasto svetlo bacalo je senku na njegovo lepo lice i usredsređeno nabrano čelo.

Stjuart sve upija. Mnogo je informacija koje treba upiti, na internetu, iz bolnice, od prijateljevog prijatelja. Reči i termini lebde oko nje, ali ništa joj ne dopire do mozga. Čim je dotaknu, tope se kao pahulje.

Vrata iza njih se otvore i doktor Kan žurno uđe, pravo iz neke druge krizne situacije, obasipajući ih izvinjenjima zbog toga što su ga čekali. Stjuart se ukruti u stolici. Džina se seti trenutka kad sve stane na ispitima u školi kad se dežurni profesor nakašlje i kaže im da okrenu papir. Nedelje i meseci vise u vazduhu, očajnička borba da se vrati, da još nedelju dana obnavlja gradivo, ali prekasno je. Već je gotovo. Panika pomešana s olakšanjem.

Sada.

„Zdravo, Džordžina... Džina?“, kaže, prijatno se osmehnuvši. „Lepo, da, Džina, a ovo je vaš...?“

„Verenik, Stjuart Horsfild, zdravo“, kaže Stjuart, a Džina i dalje misli da zvuči čudno, ali sve što joj se dešava kao da se dešava nekom drugom. Uhvati ga za ruku. Snažna je i uliva joj utehu.

Dok gospodin Kan lista njen karton, Džina natera sebe da se osvrne po sobi kako ne bi pokušala da pročita naškrabane reči pred njim. Možda se zato doktori trude da im rukopis bude toliko nečitak, pomisli, da ne može da se pročita nopačke s druge strane stola.

Namerno sve primećuje. Tu je prozor, okrenut ka parkingu, bela sjajna boja, kalendar i ružičaste ciklame (koje je vrlo teško ubiti). Na zidu pored vrata je ogledalo, jednostavno, neuramljeno, previše daleko od stola da bi bilo za doktora.

Džinu prožme nekakva jeza. Ono je za pacijente. Da mogu da doteraju lice, obrišu razmazanu maskaru pre nego što izađu u tihu čekaonicu. Stjuartovi prsti stegnu se oko njenih.

Gospodin Kan vrati poklopac na svoje zdepasto srebrno penkalo, gurajući ga dlanom, a s usana okrenutih nadole mu izleti uzdah. Ne osmehuje se. I Džina tada zna. Muči se da ostane u trenutku. Deo nje lebdi nad njim, a njena svest hita unazad, iz njene glave, odvaja je. „Da li mi se ovo stvarno dešava?“, pita se. „Kako da znam?“

Preplavi je setna čežnja da se vrati i mora da natera sebe da se usredsredi na sada.

Sada.

Sada.

„Pa, Džordžina“, kaže on, „imam loše vesti.“

Prvo poglavlje

PREDMET: zlatni božićni ukras od duvanog stakla
u obliku anđela koji svira trubu

Longhempton, decembar 2013.

Džina se odmakne, udahne oštar tamnozeleni miris duglazije i pomisli: Da, zbog ovoga sam kupila kuću. Zbog Božića.

To je neobično visoko, staromodno drvo i popunjava ono što je još kad su prvi put gledali kuću odredila kao posebno mesto za božićnu jelku u crno-belom predsoblju u Drajden roudu broj 2. Gipke grane spremne su da ih okite staklenim kuglama, sa zvezdom na vrhu, a posebno gvozdeno postolje ispod sakriveno je gomilom poklona. Poslednji viktorijanski detalj u brižljivo renoviranoj viktorijanskoj porodičnoj kući.

Džina je gleda zadovoljno se osmehujući. Trebalo im je dosta vremena da, posle posla, vikendima, sami renoviraju kuću. Slika ovog drveta, ovog trenutka, koju je imala u glavi pomogla joj je da pregura beskonačne mesece peskiranja, malterisanje, situacije kad bi građevinari bez upozorenja isključili struju, kupanja u čabru: pozadina njenog laganog povratka u normalnost. Postavljala je pred sebe jedan po

jedan mali cilj – završena soba, pun krug oko parka – i sad je konačno tu: Božić u Drajdenu roudu.

Dok pruža ruku ka prvoj kugli, kroz glavu joj proleti sećanje, previše brzo da bi ga uhvatila: iznenada je preplavi nekakvo zadovoljstvo, tamnocrveno božićno iščekivanje koje je obavije poput iznenadnog mekog prekrivača radosti. To je više osećaj već viđenog nego sećanje: zadovoljni osećaj da je nešto došlo na svoje mesto.

Šta je to? Miris bora i štapića cimeta? Klizavo šuštanje ukrasnih traka? Udobnost koju pruža centralno grejanje koje se uključuje kad popodnevne senke počnu da se spuštaju? Džina ispituje bezoblične dubine svojih ranih sećanja, ali ne može da nađe baš taj trenutak. Nema mnogo sećanja iz detinjstva, a onih nekoliko koje ima zamagljeni su preteranim preispitivanjem i nikad nije sigurna da li se seća tačnih činjenica ili nečeg što joj je majka rekla da se dogodilo. Ali ovaj osećaj sreće je poznat.

Verovatno zbog kićenja jelke, pomisli, okrenuvši se ka kutiji s ukrasima ugnežđenim u svilenj hartiji. To je tradicija: prve subote u decembru kiti se jelka. Uvek su je kitile ona i njena mama Dženet, same, dok slušaju kasetu s kompilacijom božićnih pesama i jedu čokoladice iz limene kutije, Džina dodaje kugle Dženet, Dženet ih svake godine kači na ista mesta. Živele su u mnogo kuća dok je Džina odrastala, ali rutina s jelkom uvek je bila ista.

Džina ima kutiju s kuglama, uključujući i neke stare omiljene kugle koje joj je ostavila mama, i prihvatila je Dženetin ritual da svakog Božića kupi novu. Podigne ukras koji je kupila za ovu godinu: zlatnog anđela koji svira trubu. Sledeće godine će, pomisli iznenada ispunjena nadom, biti bolje. Džina se odavno nije osećala jednostavno zadovoljno;

prosto zadovoljstvo joj je toliko strano da je užasnuta koliko ga dugo nije osetila.

Nekoliko pahulja proleti pored prozora i Džina se ponada da u Nju Forestu, gde Stjuartova firma slavi Božić, ne pada sneg. Umesto uobičajenog čašćavanja švedskim stolom u lokalnom kineskom restoranu, celo odeljenje prodaje *Midlands Lodžistiksa* počašćeno je odlaskom na nekakav karting i posle večerom za kojom se rešavalo ubistvo.

Stjuart će gotovo sigurno predvoditi jedan od timova. On vozi bicikl, igra kriket; sa svojim skromnim ali odlučnim stavom, s trideset šest godina još je kapiten svog fudbalskog tima. Ostale žene i devojke fudbalera, od kojih većina i ne krije da je zacopana u Stjuu, šale se da je on longhemptonki Dejvid Bekam. Bez tetovaža. Naravno. Stjuart nije ljubitelj tetovaža.

Okači još jednu srebrnu kuglu, pa stane: bilo bi lepo podeliti ovo sa Stjuom, pomisli. Preuzeo je na sebe najteži deo renoviranja kada ona nije bila sposobna za to; u najmanju ruku bi trebalo da zajedno i uživaju u tome. Trebalo bi zajedno da ukrašavaju jelku, da započnu novu tradiciju.

Džina poklapa kutiju da se u nju ne zavuku mačke i prođe u dnevnu sobu gde je naručivala poklone preko laptopa. Nije ostalo još mnogo dana za kupovinu, a tek je počela sa spiskom za porodicu. Da sebi oduška i pojača božićni album Fila Spektora, ali tek što je stigla do Stjuartovih tetaka, kreditna kartica joj je odbijena.

Još jednom proveriti. Odbijena.

Džina je gleda mršteći se. To je zajednička kartica koja bi trebalo da bude za kućne račune. Mora da je Stjuart kupio nešto veliko, verovatno za svoj bicikl – prošlog meseca je otplatila ceo dug spremajući se za Božić. Na sajtu piše da je poslednji dan za slanje poklona u Australiju ponedeljak; ako

teta Pem u Sidneju želi kutiju puter biskvita, mora danas da joj je pošalje.

Džina grize usnu, zatim okrene broj Stjuartovog mobilnog. Njena kartica je već na granici jer je platila tehnički pregled i osiguranje za kola, a Pem je *njegova* teta. Posle dva zvona prebaci na govornu poštu, što je ne iznenađuje – ako je na kartingu, pametno je ostavio mobilni u ormariću – zato pozove njegovog kolegu Pola, koji se javi posle nekoliko zvona.

„Zdravo, Pole, ja sam, Džina“, kaže navlačeći teške zavese i paleći lampe dok se šetka po dnevnoj sobi. „Izvini što te gnjavim – nadam se da ne prekdam nikakvo ubistvo!“

„Ćao, Džina.“ Pol zvuči kao da je na nekom bučnom mestu: u pozadini čuje „Srećan Božić svima“ grupe *Slejd*.

„Pokušavam da nađem Stjua. Možeš li da mu kažeš da me pozove kad završi to što radi?“

„Stjuartu?“

„Ovaj, da. Treba li da ga zovete Herkul Poaro ili kako već?“

„Molim?“

Džina stane pred ogledalo iznad kamina i gleda u svoj odraz u staklu istačkanom od starosti; kao i obično posle odlaska kod frizera, ne liči na sebe. Njena kratka crna kosa je glatka i pada joj preko duguljastog lica u obliku otmenih šiški, koje će izdržati još četiri sata pre nego što se ukovrdžaju. Frizura je deo njene rešenosti da se ove godine više potruđi. Oko posla, oko Stjuarta, oko... svega.

„Džina? Izvini, nisam sa Stjuartom.“

„Nije s tobom?“

„Ne, osim ako nije tolika budala pa je otišao u kupovinu u tržnom centru!“

Pol zastane, pa prasne u smeh. „Joj, sranje, verovatno sam upropastio njegovu veliko iznenađenje. Sigurno ti negde kupuje poklon. Šta će biti ove godine? Kajak?“

„Da, verovatno je to.“ Džina pokuša da se nasmeje. Ne može. Lice joj deluje teško, a obrazi su joj iznenada poput testa. „Ha! Izvini što sam te gnjavila, Pole. Lepo se provedi za vikend!“

Spusti slušalicu i malodušno razmotri Polovo objašnjenje, ali ne uklapa se.

Stjuart je spakovao malu putnu torbu, sam je ispegla svoje košulje. Nekoliko puta – i previše, kad malo bolje razmisli – rekao joj je da taj vikend idu na karting, pa na večeru na kojoj se rešava ubistvo i da će biti zauzeti od petka ujutro pa sve do nedelje po podne, ali da ne brine ako ne može da stupi u kontakt s njim jer je hotel u šumi u kojoj nema dometa, „što je najbolje za tim-bilding“.

Previše detalja. Stjuart je previše ubedljiv lažov.

Džina utone u sof u još uvek stiskajući telefon, a Loki, manje ohol od njihova dva mačora, odjuri od nje.

Muči se da poveže te dve ideje. Stjuart: laže. Pouzdani, pošteni Stjuart, koji joj je pre nego što je otišao spustio s tavana ukrase, koji je izbacio đubre i promenio pesak za mačke.

Sve su to praktične stvari, shvati. Obzirne, ali to je ono što rade cimeri. Eto šta su oni posle pet godina braka, cimeri. Njen poslednji rođendanski poklon bila je glačalica za podne daske na spratu.

Čudno je to što se Džina ne oseća skrhanu, samo tužno. To samo potvrđuje nešto što je, shvata, već znala. Već mesecima, ali nije to htela da prizna. Kupovala je knjige o tome kako da popraviš svoju vezu i krila ih u sušilici za veš; Stjuart je samo, kao i obično, bio praktičniji.

Gleda u svoju poluokićenu jelku u hodniku, koja na svetloplavo stepenište iza sebe baca senku u obliku modle za kolač u obliku božićne jelke, i pod tupim bolom koji joj

poput šljunka ispunjava grudi, Džina oseti slabašni treptaj te neuhvatljive sreće.

Nešto je gura ka jelki, da završi ukrašavanje. Do njegovog povratka ima još bar pola dana i do tada će ova kuća biti savršena. Zaslužuje to.

Džina se podigne sa sofe i kao u snu izađe u hodnik, do svoje kutije s ukrasima i sećanjima. Dok u pozadini pevaju *Ronets*, nastavlja da kači staklene kugle na čvornovate grane, udišući smolu koja miriše na ruzmarin i puštajući da joj crna srž drveta preplavi osećanja dok više nema mesta za misli o budućnosti ili prošlosti.

Napolju, iza blistavog venca božikovine i mesinganog zvekira na sveže obojenim ulaznim vratima, pada sneg.

Sada, Longhempton

Nije slučajno, pomisli Džina, osvrćući se po svom praznom novom stanu, što raj zamišljaju kao veliku belu sobu u kojoj nema apsolutno ničeg. Zbog nečega se u ovom čistom, mirnom prostoru osećala spokojnije nego nedeljama unazad.

Zakoračila je ka velikom prozoru s panoramskim pogledom na smeđe i sive krovove iza glavne ulice i ispuni je čudna ushićenost kao da joj je venama potekla gazirana mineralna voda. Nije očekivala da će biti toliko pozitivna u vezi s prvim danom svog novog života, sama, u novom stanu. Poslednjih nekoliko nedelja je bilo teško i Džinu je sve bolelo od nevidljivih modrica, ali sad ju je ispod toga ispunito uzbuđenje koje osetite prvog dana škole.

Sveža boja. Prazne sobe. Glatki zidovi, spremni da ih ispuni kao novu-novcijatu beležnicu.

Delom je to bilo zbog adrenalina jer je za samo dve nedelje prodala kuću i iznajmila ovaj novi stan. Delom zbog olakšanja što je pobešla od atmosfere koja se nadvila nad Drajden roudom posle Stjuartove bombe, koja je, poput prave bombe, ostavila nekakav bedni krater tamo gde je trebalo da bude Božić. Iako se iselio gotovo čim je priznao gde je zapravo bio tog vikenda (Pariz), njegovo prisustvo osećalo se u svakoj zalutaloj čarapi i uramljenoj fotografiji s odmora, a njih je bilo mnogo. Gotovo preko noći, Džina je imala osećaj da se probudila u kući nekog nepoznatog srećno venčanog para.

Znala je da je za to sama kriva, a zbog toga joj je samo bilo još gore. Namerno je počela da pretvara Drajden roud u nekakav album svog i Stjuartovog zajedničkog života: bio je ispunjen sitnim uspomena na zabave i godišnjice i ekscentričnim uramljenim kolekcijama. Nije bilo police koju Džina ne bi mogla da popuni, pa se pomalo iznenadila što se tako brzo osetila kao kod kuće u ovom praznom modernom stanu koji podseća na oblak, iznad optičarske radnje, pored prodavnice s delikatesnim proizvodima.

Zgrada u Glavnoj ulici broj 212a bila je potpuna suprotnost kući u privlačnom poetičnom naselju u Longhemptonu koju je upravo napustila, zapuštenoj viktorijanskoj kući u nizu koju su ona i Stjuart od vlažne oronule građevine preobrazili u ono što su Džinini časopisi o stanovanju voleli da zovu „dom za sva vremena“. Džina je bila službenik zadužen za konzervaciju pri gradskom odboru; s ljubavlju je ponovo postavljala ukrasne lajsne i izlivenne rozete na plafonu. Kuća u Drajden roudu broj dva brzo je prodana, još jednom im se oduživši za polomljene nokte i sate peskarenja u tišini: nije bila njihov dom za sva vremena, ali nekoliko drugih porodica želelo je da ona to postane.

Ako je kuća u Drajuden roudu bila kitnjasti viktorijanski kolaž album, stan u Glavnoj ulici 212a bio je prazna stranica. Bio je to adaptiran stan otvorenog tipa, ceo obojen u nežnu bež nijansu, s potpuno novim tepisima i drvenim podovima, odlučno bezobličan. Nije bilo kamina, lajsni, šina za kačenje slika, samo goli zidovi i veliki dvostruko zastakljeni prozori na jednom zidu dnevne sobe koji su obrise grada preobražavali u živu sliku. Podsećala je Džinu na galeriju punu svetlosti i vazduha, mesto koje vas mami da zastanete i razmislite. Čim je ušla s agentom za nekretnine, očiju krmeljivih posle još jedne neprospavane noći, preplavio ju je nekakav osećaj mira i istog popodneva dala je depozit za zakup.

To je bilo pre nedelju dana, poslednje nedelje januara.

Uprkos hladnoći napolju, blistavo sunce grejalo je stan i Džina se polako okrenula u mestu, procenjujući raspoloživi prostor, zaustavivši se na dugačkom zidu pored prozora. Zahtevao je da na njemu stoji neko zaista izvanredno umetničko delo, nešto divno pred čim bi mogla da sedne, zagleda se i izgubi u njemu. Još nije imala pravu sliku ili reprodukciju, ali je usred noći smislila plan da se ratosilja svega što joj ne treba ili što ne voli iz stare kuće i kupi jednu neverovatnu... stvar.

Svega iz stare kuće.

Ispuni je nekakva nervoza pri pomisli na nepoznate mesece pred njom. Nervozna bi je obično uhvatila nepripremljenu, prikravši se kad nije bila usredsređena da se poput galebova obruši na njeno dobro raspoloženje. Džina je znala da će, kad njen novi stan prestane da bude novost, biti teško ponovo u trideset trećoj godini izlaziti s muškarcima, razmrsiti svoj život od Stjuartovog i steći nove prijatelje da zamene one koje će on odvesti sa sobom. Džina je imala samo jednu pravu drugaricu, Naomi, koju poznaje još iz

škole; ostatak njihovog kruga prijatelja činili su Stjuartovi drugovi s fudbala i kriketa.

Ali ovaj stan će joj pomoći da počne iz početka, govorila je sebi. Sve što voli biće sve vreme izloženo, umesto da bude sakriveno u ormarima. I mogla je da odluči šta će u njega uneti. Nije bilo mnogo mesta, pa će morati da bude selektivna. Od sada, sve što uđe u ovaj stan mora da je čini srećnom ili da bude korisno, ili idealno i jedno i drugo.

Jedna od knjiga za samopomoć koju joj je Naomi tutnula u ruke bila je o čoveku koji se rešio svega što je posedovao, izuzev sto najbitnijih stvari. Izgleda da se zbog toga osetio oslobođeno. Džina se pitala da li bi ona to mogla. Delovalo je zaista pogrešno narušiti spokojni minimalizam kršem. A i koristila bi joj disciplina. Kojih sto stvari joj zapravo treba?

Možeš li da se oslobodiš toliko stvari i ipak zadržiš nešto od sebe? Ili je smisao baš u tome? Možeš da se usredsrediš na to da budeš ti, umesto da se oslanjaš na to da će tvoje stvari objasniti ko si.

Džinu je od te pomisli prožela nekakva jeza i zavrtele joj se u glavi, ali se zapravo nije uplašila.

U džepu joj je zabrujao mobilni. Ekipa za selidbu je dolazila s kutijama iz Drajuden rouda. Nije bila tamo kad su pakovali. Naomi je, kao njena navijačica i podrška, odlučno insistirala na tome. Dobro, zapravo joj je na fin način naredila. „Prošla si kroz dovoljno toga, iscrpljena si, a oni su stručnjaci“, insistirala je. „Plati im da to završe. Ja ću im platiti da to završe. Ako podmetneš leđa za pakovanje, samo ćeš kasnije morati da odrešiš kesu za masažu.“

Naomi je bila u pravu. Obično je bila u pravu.

„Zdravo, Džina. Ja sam iz firme za selidbe Lena Toda, upravo ostavljamo vaše stvari. Samo da proverim da li ste tu da preuzmete kutije koje ne idu u magacin.“

Neke od krupnijih stvari, na primer Džinina ogromna somotska sofa i njen orman u umetničko-zanatskom stilu, ukrašen umecima, otišli su pravo u skladište u predgrađu, da sačekaju dok ona ne skupi snage da ih proda ili nađe dovoljno velik stan u koji će ih staviti. Sve ostalo – ormani s fiokama, kredenci, police – bilo je na putu ovamo.

Džina je pogledala na sat. Dva sata. Stigli su do njene stare kuće pre osam, ali ipak... Ceo život zamotan u pucketavu foliju za pakovanje za manje od jednog dana. „Još niste završili?“

„Sve je u kamionu. Mada, moram vam reći, imali ste poprilično mnogo stvari. Ja bih to raščistio.“

Džina je pretpostavila da će Stjuart uzeti više. Ali on je uleteo jedno jutro dok je ona bila na poslu, spakovao nekoliko sitnih predmeta i zalepio samolepljive listiće na veće (na primer na novi krevet, za koji se iznenada setio da ga je platio) i ostavio joj poruku da može da zadrži ostatak – nije hteo da joj otežava život.

Džina je u početku bila povređena zbog toga koliko je malo od njihovog zajedničkog života Stjuart želeo, a onda se ispostavilo da mu ne treba mnogo jer njegov novi život već ima toster. I jorgan. I ostale lične detalje. Dva dana posle njegovog velikog priznanja, Naomi – čiji je muž Džejson igrao fudbal sa Stjuartom – iskopao je podatak da se ovaj uselio kod svoje Druge žene, žene koju je vodio u Pariz. Brajoni Kroford, prijateljice iz njegovog biciklističkog kluba, koja je živela u naselju Old voter mil. Čim joj je Naomi to rekla, Džina je tačno znala kakva je Brajoni osoba. Prioritet neće biti skladištenje. Prioritet će biti sredstva za čišćenje površina od nerđajućeg čelika.

Džina je odbacila tu misao kad su iz nje počeli da niču novi, mučni prizori. Sve što uđe u ovaj stan, podsetila se,

mora da bude pozitivno. Uključujući i misli. I bilo joj je drago što ništa od njenih divnih stvari neće završiti u Old votermilu, čak i ako to znači da neko vreme mora da plaća njihovo skladištenje.

„Dušo, tu ste?“ Len Tod je zvučao zabrinuto.

„Da“, rekla je. „Da vas očekujem za – koliko? Pola sata?“

„Sjajno.“ Čovek iz ekipe za selidbu je zastao. „Bolje napravite malo mesta.“

Len Tod i njegova ekipa za selidbe stigli su u pola tri i uz sporedne stepenice odvukli prvi deo kartonskih kutija do Džininog stana na prvom spratu.

„Možete li da ih stavite u gostinsku sobu?“ , rekla je otvorivši vrata male rezervne spavaće sobe, zasad bez kreveta. „Plan je da je napunim kutijama, da ako treba nekoliko stavim u dnevnu sobu, kako bi ostatak stana bio što manje zakrčen.“

„Nema problema.“

Spustio je kutiju u ugaio i pomerio se u stranu da napravi mesto za veliki garderober koji je dovlačio drugi čovek. Zatim je došao treći, pa četvrti i peti koji su već spuštali nešto teško na stepenište ispred, tiho psujući.

Džina se pribila uz zid u hodniku. Iznenada joj spokojni beli stan nije više delovao toliko prostrano, dok su ovi kršni muškarci dovlačili kutije velike gotovo koliko i ona. Nad njeno vedro raspoloženje nadvio se tamni oblak i pripremila se da se s njim suoči. U narednih nekoliko dana čekalo ju je mnogo prepreka koje treba da pređe: advokati, raspakivanje, promena prezimena. Trebao joj je ovaj pozitivni podsticaj da joj pomogne da ih pređe.

Kad je pored nje prošla kutija na kojoj je pisalo „Kuhinja“, Džina je odjednom videla kako njen topli dom, prijatnu

treću osobu u njenom i Stjuartovom braku, seckaju i rasturaju, pakuju u kutije i donose u ovaj novi stan u komadima. Sve ove stvari savršeno su se uklapale u te sobe; zato nije ni pokušala da ih razvrstava pre odlaska. Kako da išta od toga baci? Sad je, međutim, njen stari dom bio raščlanjen na delove, kao slagalica koju nikad neće moći da sastavi na isti način.

Isto je i sa svim delovima njenog dosadašnjeg života – nikad se više neće uklopiti u istu sliku. Koje onda komadiće da zadrži?

Ljudi iz ekipe za selidbu kao da su osetili njenu paniku. Džina je pretpostavila da su videli dovoljno deoba bračne imovine da prepoznaju raskid dok ga pakuju. „Što ne odete preko puta na šolju čaja dok mi nastavimo s poslom?“, rekao je Len Tod, ljubazno klimnuvši glavom. „Pozvaću vas kad završimo. Da nemate slučajno čajnik?“

„U kuhinji – imate kafu i mleko i, ovaj, naći ćete šolje u kutiji za kuhinju.“ Naomi je spakovala Džini kutiju za hitne slučajeve sa svim neophodnim stvarima. Umirujuća jednostavnost jedne šolje, jedne činije, jedne kašike u njenoj doteranoj kuhinji u skandinavskom stilu navela ju je da pomisli da bi njen plan za život sa sto stvari možda mogao da upali. Nedostatak izbora prilično ju je umirivao.

„Brzo ćemo mi.“ Potapšao ju je po ruci. „I ne brinite. Dok trepnete, osećaćete se kao kod kuće.“

„Da“, rekla je Džina, vedro se osmehnuvši, iako se nije tako osećala.

Narednih sat i nešto Džina je sedela u prodavnici delikatesa pored svog stana i popila dve kafe, gledajući kasnu

popodnevnu gužvu u glavnoj ulici, a pored telefona na stolu stajao je nezavršen spisak stvari koje treba uraditi.

Ignorisa je poziv svoje majke i, uz malo više griže savesti, onaj od Naomi.

Džina je znala da obe žele da joj pruže podršku na ovaj dan velikih promena, ali instinktivno je svu energiju usredsredila unutra, na sebe. Pokušala je da zadrži sliku svog sunčanog, otvorenog stana i mogućnosti koje pruža; šta će uraditi s njim; da li da jedan zid okreći u blistavožuto, da sačuva tu pozitivnost za dane kad ne bude bila toliko puna energije.

Len Tod je nazvao u dvadeset do četiri, baš kad su prve teške kapi kiše počele da prskaju po pločniku, i Džina je požurila nazad.

Čekao je u podnožju stepeništa koje je vodilo u njen stan i mora se reći da je izgledao slomljeno. „Gotovo“, rekao je i spustio joj ključeve u ruku: stare i nove. „Na kraju smo sve ubacili.“

Džina se nasmejala i dala mu napojnicu, ali tek je kad je otvorila ulazna vrata zapravo shvatila na šta je mislio.

Stan je bio zatrpan kartonskim kutijama. Zatrpan od poda do plafona.

Ekipe za selidbu ostavila je uski prolaz kroz gostinsku sobu da može da uđe, a uz dva zida u njenoj spavaćoj sobi naređali su sanduke s garderobom. Dve trećine dnevne sobe bile su popunjene, a bele zidove zaklonili su smeđi. Morala je postrance da uđe u kuhinju spojenu s trpezarijom. Gde god da se okrene, njene stvari nadnosile su se nad njom.

Džina je bila zaprepašćena neočekivanom invazijom. Osetila se pritisnuto, klaustrofobično. Pre nego što se od šoka rasplakala, počela je da gura kutije od velikog belog zida, gde će okačiti svoju posebnu sliku. Taj zid mora da vidi, čak i ako svi ostali budu zaklonjeni.

Mišići su je boleli dok je vukla teške kutije, ali naterala je sebe da nastavi. Moram odmah da počnem da razvrstavam, rekla je sebi, ili neću moći da sednem.

Prvobitna slika u kojoj Džina vidi sebe kako sedi u praznom stanu i polako razmatra jedan po jedan predmet iz jedne jedine kutije je nestala. Ispraznila je četiri kutije s posteljinom u ugao spavaće sobe i na praznim kutijama velikim slovima napisala: „ZADRŽATI“, „PRODATI“, „POKLONITI“, „BACITI“, poređavši ih na ograničenom prostoru ispred sofe. Zatim je duboko udahnula i skinula smeđu traku s najbliže kutije.

Sve je bilo umotano u pucketavu foliju za pakovanje i Džina prvo nije mogla da prokljuvi šta je prvi predmet, ali kad je odvila plastiku, videla je da je to antikvarna plava staklena vaza. Morala je dobro da se zamisli da se seti odakle joj, a onda se setila da ju je kupila dok je bila na fakultetu.

Obožavala sam je, iznenađeno je pomislila. Gde li je bila?

Iz dubine svesti izronilo je sećanje na to kako zastaje pred izlogom starinarnice u Oksfordu... ima sad tome već petnaest godina. Sipila je kiša, kasnila je na predavanje, ali zaobljeni predmet joj je nekako privukao pažnju među izloženim kršem, zaustavljena kap kobaltnoplave boje usred gomile kičastog mesinga i keramike. Džina je mogla da je zamisli u svojoj sobi na koledžu, na prozoru koji gleda na dvorište, ali nije mogla da se seti gde je stajala u Drajden roudu: u niši na odmorištu, a u njoj je bila neka osušena lavanda. Tu, ali nevidljiva, samo popunjava prostor.

Sela je na pete, osetivši težinu stakla. Vaza je koštala dvadeset pet funti – čitavo bogatstvo u njenim studentskim danima – i uvek je bila puna prugastih lala iz prodavnice, ostavljenih tamo, onako pretenciozno kako to samo studenti znaju, dok se ne raspadnu i ne popadaju tanke kao papir po

kamenom simsu njenog prozora. Kit je to počeo: kupio joj je cveće kad ju je prvi put posetio, a ona nije imala srca da ga baci. I pošto je neko rekao: „O, ti si devojka koja uvek ima cveće!“, Džina se trudila da vaza uvek bude puna jer je želela da bude „devojka koja uvek ima cveće“.

Bar to više ne radim, pomislila je, pomalo se postidevši koliko je na fakultetu želela da je ljudi vole. Sad ni sa kim od njih nije bila u kontaktu.

Džina je krenula da stavi vaz u kutiju s natpisom POKLONITI; tokom godina je sakupila mnogo različitih vaza, za ljiljane, zumbule, ruže. Nije joj trebala neka koja će je podsećati na Kita i sva ona očekivanja koja je imala na fakultetu o tome šta će sve postići u životu. Shvatila je da je celog života za sobom ostavljala nekakav trag u vidu stvari koje je posedovala, nadajući se da će je one vezivati za uspomene, ali sad je otkrila da nisu. Prethodne godine nisu ništa značile. Prošle su. Nijedan album s fotografijama neće učiniti da ostanu stvarne.

Ali, dok ju je držala, nije više videla sve to, videla je prilično lepu vaz u koja je navela Džinu na pomisao da je, čak i kao studentkinja, imala oko za kvalitet. Njen smeli skulpturalni oblik izgubio se u kolažu boja i detalja u Drajden roudu, ali bio je savršen za ovaj stan. Bela pozadina ju je preformulisala: još je bila prelepa zaleđena staklena kap kiše, blistavo kobaltnoplave boje, spremna da je napune cvećem.

Džina se provukla oko kutija dok nije stala pred veliki prozor i stavila vaz u sredinu simsa, gde će, kao na koledžu, sunce sijati kroz nju otkrivajući tamne vlažne obrise drški cvetova, krutih ispod papirastih latica.

Zastala je na trenutak, pokušavajući da uhvati nejasna osećanja koja su joj se komešala u grudima. Potom se oblak napolju udaljio i poslednje dnevno svetlo istaklo je plavo

staklo. Dok je blistalo naspram praznog belog simsa, nešto je zatreperilo u njoj, sećanje koje se probijalo na površinu. Ne na neki događaj, već na osećanje, isti gorko-slatki drhtaj koji je osetila kad je raspakovala stvari u svojoj sobi na fakultetu, čekajući da najsrećniji dani u njenom životu nagrnu iza ugla, iako se potajno pribojavala da su oni možda već prošli, a njeno iščekivanje bilo je obojeno s malčice straha. Da li je to sećanje? Da li je to samo isto osećanje na drugom mestu? Zato što njen život i sada ponovo počinje?

Džina je duboko udahnula. Neće zadržati vazuu zato što ju je podsećala na koledž ili zato što bi neki posetilac mogao biti impresioniran njenim dobrim ukusom. Zadržaće je zato što joj se sviđa. I bila je srećna dok ju je gledala. Odražavala je svetlo čak i po oblačnom danu. Bila je prelepa.

Nije je kupila za svoju studentsku sobu. Kupila ju je pre petnaest godina za ovaj stan.

Plava staklena vaza blistala je na slabom zimskom suncu i beli stan više nije delovao toliko belo. Džina je dugo stajala, a u glavi su joj bile samo blage krivine i tamna boja nalik na dragulj.

Zatim je, samouverenije, zavukla ruku u kutiju da izvadi sledeći smotuljak pucketave folije.

Drugo poglavlje

PREDMET: braon kožna školska torba
u koju je s prednje strane utisnuto Dž. Dž. B.

Hartli, septembar 1991.

Džordžinina osećanja u vezi s njenom novom školskom torbom veoma su pomešana.

Jutros na kuhinjskom stolu delovala je u redu. Blistava i boje divljeg kestena, s mesinganim šnalama i nabranim odeljkom unutra za olovke. Videlo se da je skupa – mada Džordžinu to nije prevarilo. Bila je to trojanska torba. Torba u koju je stavljena sva griža savesti njene majke zbog toga što je šalje u još jednu novu školu, iako je zvanično to bio poklon od Terija.

Teri je njen očuh. Pre nego što joj je postao očuh, bio je neoženjeni sin bakine prijateljice iz crkve Agnes, a onda se nastanio u gostinsku sobu njene majke kad su se iselile iz bakine kuće, gde su živele od smrti Džordžininog tate. Sad žive u svojoj kući, blizu Terijevog novog posla, nekoliko stotina kilometara dalje. Mama, Teri i Džordžina, nova porodica. Torba je izgleda bila Terijeva ideja.

„Nećeš dobiti drugu priliku da ostaviš prvi utisak“, rekao je Teri kad ju je proučila za doručkom. On radi kao prodavac medicinske opreme i ima pedantno ispeglane košulje